

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: SK-4Csp/61/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8622201008
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Tomáš Saraka
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2023:8622201008.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudcom Mgr. Tomášom Sarakom v spore žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Prievozská 2, 821 09 Bratislava – mestská časť Ružinov, IČO: 35 724 803 zastúpeného Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 53 255 739 proti žalovanej A. B., nar.XX.XX.XXXX, XXX XX A. XX zastúpenej JUDr. Ing. Adriánom Cupákom, advokátom, so sídlom Dr. Goldbergera 249/1, 089 01 Svidník o zaplatenie X.XXX,XX eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Žalobu žalobcu **z a m i e t a**.

II. Žalovaná **m á n á r o k** na náhradu trov konania proti žalobcovi v rozsahu 100 % o výške ktorých rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca, v tom čase ešte so sídlom na adrese Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava (k zmene sídla žalobcu na sídlo uvedené v záhlaví rozsudku došlo podľa zápisu v obchodnom registri dňa 01.11.2023) sa žalobou podanou dňa 16.06.2022 na Okresnom súde Svidník (z ktorého výkon súdництва prešiel dňom 01.06.2023 na Okresný súd Bardejov, vid' zákon č.150/2022 Z.z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s novými sídlami a obvody súdov v znení neskorších predpisov) domáhal, aby súd žalovanej uložil povinnosť zaplatiť mu sumu 1.395,66 eur, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.049,43 eur od 24.08.2021 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania. Uplatnený nárok odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej dňa 23.08.2021 medzi postupcom OTP Banka Slovensko, a.s., Štúrova 5, 813 54 Bratislava, IČO: 36 854 140 a žalobcom postúpil postupca na žalobcu pohľadávku voči žalovanej, ktorá v čase postúpenia pohľadávky bola napriek písomnej výzve postupcu v nepretržitom omeškaní so splnením svojho peňažného záväzku po dobu dlhšiu ako 90 kalendárnych dní. V žalobe tvrdil, že postupca uzatvoril so žalovanou dňa 26.05.2014 Zmluvu č. XXX/XXXX/XXXX, ktorej súčasťou sú Všeobecné obchodné podmienky postupcu v znení ich dodatkov, predmetom ktorej bolo poskytnutie finančných prostriedkov formou spotrebiteľského úveru vo výške 3.200,-eur. Podľa tvrdenia žalobcu peňažné prostriedky na základe zmluvy žalovanej boli poskytnuté, podmienky ich čerpania, splácania a podmienky pri

2 SK-4Csp/61/2022

neplnení zmluvných povinností a ďalšie náležitosti boli upravené v zmluve a vo VOP, pričom žalovaná napriek opakovaným výzvam postupcu a upozorneniu v zmysle § 53 ods.9 Občianskeho zákonníka neplnila v stanovených termínoch splátky, čím porušila svoju povinnosť podľa Zmluvy a tak postupca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru dňa 23.08.2020, pričom vyzval žalovanú na úhradu dlžnej sumy. V žalobe uviedol, že pohľadávka žalobcu predstavovala ku dňu postúpenia predmetnej pohľadávky sumu 1.395,66 eur, ktorá pozostávala z istiny 1.049,43 eur, z neuhradeného riadneho úroku vo výške 322,11 eur, z neuhradeného úroku z omeškania vo výške 13,82 eur a z neuhradených poplatkov vo

výške 10,30 eur. Po postúpení pohľadávky žalovaná podľa tvrdenia žalobcu neuhradila mu nič, preto podáva žalobu v ktorej sa domáha zaplata sumy vo výške spolu 1.395,66 eur ako súčtu neuhradenej istiny úveru 1.049,43 eur, neuhradeného úroku 322,11 eur, neuhradeného úroku z omeškania 13,82 eur a neuhradených poplatkov vo výške 10,30,-eur ako aj zákonného úroku z omeškania počnúc dňom nasledujúcim po dni účinnosti postúpenia pohľadávky.

2. So žalobou žalobca ako dôkazy predložil Zmluvu o C. D. E. číslo XXX/XXXX/XXXX spolu so štandardnými európskymi informáciami o spotrebiteľskom úvere, Zmluvu o postúpení pohľadávok zo dňa 23.08.2021 s prílohou, Všeobecné obchodné podmienky OTP Banky Slovensko, a.s. pre poskytovanie spotrebných úverov pre obyvateľstvo účinné od 01.04.2014, Poslednú výzvu pred zosplatením zo dňa 30.07.2020 s doručenkou a Vyhlásenie o predčasnej splatnosti úveru zo dňa 23.08.2020 s doručenkou, Okamžitý (priebežný) výpis z účtu so stavmi za roky 2014 až 2019, Oznámenie o postúpení pohľadávky zo dňa 27.08.2021 s doručenkou a Pokus o zmier zo dňa 04.05.2022 s podacím hárkom.

3. Žalovaná sa k žalobe písomne vyjadrila dňa 13.12.2022 tak, že v predmetnom spore ide o spotrebiteľskú vec, kde vystupuje ako spotrebiteľ. Namietla úročenie úveru, nakoľko sa podľa nej pre nedodržanie náležitostí zmluvy v zmysle § 9 ods.2 zákona č.129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy jedná o bezúročný a bezpoplatkový úver a navyše právny predchodca žalobcu podľa nej nedostatočne posúdil jej bonitu. Tvrdila, že v zmluve je uvedená výška úroku 17,5 % ročne a RPMN 19,62 %, pričom v nej nie sú uvedené žiadne ďalšie náklady spojené s úverom, pričom celková čiastka, ktorú podľa zmluvy mala zaplatiť je 5.586,-eur, avšak správna hodnota je 5.538,32 eur. Poukázala na výpis z účtu, ktorý predložil žalobca a z ktorého vyplýva, že zaplatila 4.535,12 eur. Už pri prvom pohľade na výšku úroku a RPMN je podľa žalovanej zrejme, že minimálne jeden údaj je nesprávny, nakoľko s úverom neboli spojené žiadne ďalšie poplatky a preto uvedené hodnoty musia byť zhodné. Poukazujúc na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn.5Cdo/26/2011 tvrdila, že dojednaný úrok je v rozpore s dobrými mravmi. Najviac zarážajúcou je však podľa nej tá skutočnosť, že žalobca nepredložil kompletný výpis z účtu, a to konkrétne z roku 2015, z ktorého by súd zistil, že v tomto roku poslala žalobcovi na účet sumu 2.891,-eur prostredníctvom úveru, ktorý jej bol poskytnutý Poštovou bankou, a.s., na dôkaz čoho označila a predložila úverovú zmluvu s touto bankou. Namietala, že právny predchodca žalobcu nedostatočne posúdil jej schopnosť splácať úver (bonitu), čo je vidieť zo samotnej úverovej zmluvy, keďže si musela vziať ďalší úver (čl.I bod 3 zmluvy) aby mohla splatiť predchádzajúci. Aj predčasné zosplatenie úveru je podľa nej v osobitostiach tejto veci výkonom práva v rozpore s dobrými mravmi a keďže veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods.1 zákona o spotrebiteľských úveroch, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorázové splatenie spotrebiteľského úveru. Nie je podľa nej dostačujúce si overiť len príjem, resp. vykonať lustráciu v registri dlžníkov, ale je potrebné s odbornou starostlivosťou zistiť, či spotrebiteľ bude schopný splácať úver. Zo zmluvy pritom podľa nej možno skonštatovať, že právny predchodca žalobcu s odbornou

3 SK-4Csp/61/2022

starostlivosťou nekonal, keď po odpočítaní splátky len poskytnutého úveru 66,74 eur z jej príjmu, keďže je poberateľkou dôchodku, čo mohol vzhľadom na jej vek právny predchodca žalobcu ak by postupoval s odbornou starostlivosťou predpokladať jej malo ostať na živobytie cca 300,-eur, čo je výrazne pod hranicou chudoby, ktorá bola vyčíslená napr. pre rok 2012 vo výške 346,-eur na mesiac. Za dôkaz na svoje tvrdenie označila rozhodnutie Sociálnej poisťovne o výške dôchodku. Poukázala na § 11 zákona o spotrebiteľských úveroch a tiež na zákaz konania v rozpore s dobrými mravmi obsiahnutý v § 4 ods.8 zákona č.250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Žalobu ako nedôvodnú navrhla zamietnuť, nakoľko zaplatila viac ako mala.

4. Súd vyjadrenie žalovanej doručil žalobcovi prostredníctvom jeho právneho zástupcu dňa 16.05.2023 spolu s uznesením podľa § 167 ods.3 CSP s výzvou na vyjadrenie sa k vyjadreniu žalovanej v lehote 15 dní. Žalobca na uvedené reagoval žiadosťou o predĺženie lehoty na vyjadrenie, ktorú mu súd v zmysle § 118 ods 2 CSP predĺžil do 30.06.2023, čo žalobcovi oznámil. Žalobca napriek tomu, že o ďalšie predĺženie lehoty nežiadal ani v predĺženej lehote, ani do nariadenia termínu pojednávania dňa 25.09.2023 a ani po prevzatí predvolania na pojednávanie dňa 06.10.2023 na písomné vyjadrenie žalovanej nijako nereagoval. Až v deň pred nariadeným pojednávaním, dňa 02.11.2023, a to po skončení pracovnej doby súdu o 16:43 hod doručil súdu svoje vyjadrenie k vyjadreniu žalovanej. Preto súd vzhľadom na zásadu sudcovskej koncentrácie konania musel sa vysporiadať najskôr s tým, či vôbec bude prihliadať na toto vyjadrenie žalobcu. S prihliadnutím aj na to, že žalovaná, resp. jej právny

zástupca po poskytnutí priestoru na pojednávaní oboznámiť sa s obsahom vyjadrenia žalobcu a k nemu pripojených listinných dôkazov bola schopná na toto reagovať na pojednávaní a pojednávanie nebolo potrebné odročovať, súd na vyjadrenie žalobcu a v ňom obsiahnuté prostriedky procesného útoku, ako bude zrejmé aj z ďalších častí tohto odôvodnenia prihliadal (§ 153 ods.2 CSP). Ignorovanie základných princípov a procesných zásad Civilného sporového konania (vid' napr. čl.8 Základných princípov CSP, § 153 ods.1 CSP) zo strany žalobcu by však súd v prípade čo i len čiastočného úspechu žalobcu premietol do rozhodnutia o trovách konania, čo však v konečnom dôsledku stalo sa bezpredmetným, keďže žalobca vo veci samej bol v celom rozsahu neúspešný.

5. Žalobca vo vyjadrení k vyjadreniu žalovanej uviedol, že žalovaná nekonkretizovala chýbajúce náležitosti zmluvy, preto by sa na jej tvrdenia nemalo prihliadať. Uviedol, prečo považuje údaje o RPMN a výške splátky ako aj o výške celkovo splatnej sumy uvedené v zmluve za správne. Za nepravdivé označil tvrdenie žalovanej o rozpore dojednanej výšky úrokovej sadzby s dobrými mravmi. K námietkam o nedôslednom skúmaní bonity uviedol, že veriteľ pri skúmaní bonity žalovanej postupoval tak, že overil jej existujúce záväzky dopytom do úverového registra z ktorého je zrejmé, že žalovaná mala v čase podania žiadosti spotrebný úver s mesačnou splátkou 67,-eur a kontokorentný úver s úverovým rámcom 332,-eur a s mesačnou splátkou vo výške 9,96 eur (3 % z výšky úverového rámca). Poukázal na čl.1 ods.3 Zmluvy o úvere, v zmysle ktorého bol žalovanej poskytnutý účelový spotrebiteľský úver určený na refinancovanie existujúcich záväzkov a poskytnutím nového úveru teda vyššie uvedené záväzky zanikli ich splatením. Tvrdil, že žalovaná v žiadosti o úver deklarovala dôchodok vo výške 800,-eur, pričom v rámci nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb bral veriteľ do úvahy životné minimum spotrebiteľa, nakoľko v žiadosti o úver nedeklarovala žiadne vyživované dieťa a jedného člena domácnosti, preto životné minimum podľa deklarovaných informácií bolo vo výške 198,09 eur. Pri posudzovaní žiadosti o úver bola podľa žalobcu v rámci mesačných nákladov žiadateľa o úver braná do úvahy paušálna suma. Tvrdil, že poskytovatelia úverov ani v súčasnosti, po niekoľkonásobnom sprísnení podmienok

4

SK-4Csp/61/2022

poskytovania úverov nie sú povinní žiadať preukazovanie konkrétnych mesačných nákladov (napr. faktúrami za telefón, bývanie a podobne). Uvedené podľa žalobcu nie je realizované jednak z dôvodu zachovania transparentnosti – inak by žiadateľovi o úver stačilo zatajiť existujúce výdavky na zlepšenie svojej platobnej kapacity a jednak z dôvodu relatívne častých zmien týchto nákladov v čase. Zastáva preto názor, že uplatňovanie paušálnych výdavkov vo výške životného minima spĺňa predpoklady postupu s odbornou starostlivosťou. Výpočet disponibilného zostatku z príjmu bol podľa žalobcu realizovaný tu tak, že od sumy príjmu 800,-eur sa odrátali existujúce záväzky žalovanej, ktoré tu boli v nulovej výške a od toho sa odrátala paušálna suma výdavkov 198,09 eur, čím vyšiel disponibilný zostatok 601,91 eur, čo je suma vyššia ako splátka schvaľovaného úveru. Z dikcie ustanovenia § 7 ods.1 a § 11 ods.2 zákona o spotrebiteľských úveroch podľa žalobcu vyplýva, že ak veriteľ nahliadol do úverového registra, nedošlo k porušeniu povinnosti veriteľa posudzovať schopnosť spotrebiteľa splácať poskytnutý úver a rovnako, ak disponoval veriteľ informáciou o rodinnom stave, výdavkoch a príjmoch, nemožno jeho konanie posúdiť ako hrubé porušenie povinnosti, lebo zákonodarca ukladá poskytovateľovi úveru brať do úvahy jeho príjmy a výdavky alebo prihliadnuť do príslušnej databázy a nestanovuje naplnenie týchto predpokladov kumulatívne. Žiadal žalobe vyhovieť. Ako dôkazy na preukázanie svojich tvrdení k svojmu vyjadreniu predložil listinu označenú ako dopyt do SRBI, žiadosť o poskytnutie spotrebného úveru s čestným prehlásením žalovanej a listinu- informácie o úvere.

6. Žalobca na pojednávaní na žalobe trval. Potom, čo súd v rámci postupu podľa § 181 ods.2 CSP a predbežného právneho posúdenia veci uviedol, že okrem námietok vznesených voči uplatnenému nároku žalovanou ďalšou otázkou, ktorou sa nevyhnutne musí zaoberať, a to aj bez návrhu – ex offa je otázka aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, teda skúmaním či boli dodržané a či bolo preukázané splnenie zákonných podmienok postupiteľnosti pohľadávky banky v zmysle § 92 ods.8 zákona o bankách žalobca prostredníctvom právneho zástupcu uviedol, že má za to, že svoju aktívnu vecnú legitímáciu v konaní riadne preukázal, nakoľko spolu so žalobou boli predložené listinné dôkazy, a to výzva pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti spolu s doručenou a vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru spolu s doručenkou, ako aj oznámenie o postúpení pohľadávky spolu s doručenkou. V ostatnom poukázal na obsah svojho písomného vyjadrenia zo dňa 02.11.2023.

7. Žalovaná prostredníctvom svojho právneho zástupcu na pojednávaní trvala na nedôvodnosti žaloby. Veriteľ podľa nej nepostupoval s odbornou starostlivosťou, keď nevyhodnotil správne, či žalovaná bude schopná splácať úver. K žalobcom predloženej žiadosti o poskytnutie úveru uviedla, že je z nej zjavné, že túto žiadosť žalovaná len podpisovala, ale vypisovala ju iná osoba, pričom jedná sa o klasický formulár. Žalobca podľa nej žiadnym spôsobom nevyvrátil jej skutkové tvrdenie, že v roku 2015 splatila daný úver, pričom právny predchodca žalobcu postupoval v rozpore s ustálenou judikatúrou, ktorá jednoznačne uvádza, ako sa majú započítavať jednotlivé splátky a ona nemala žiadnym spôsobom ako zistiť, že predchodca žalobcu postupoval tak, že z celej tejto platby len postupne uberal, akoby žalovaná ďalej splácala úver a až z výzvy po 5 rokoch sa dozvedela, že tento úver nemá mať splatený. Tvrдила, že nakoľko úver splatila ešte v roku 2015, ani nebolo čo zosplatiť a ani neexistovala žiadna pohľadávka v čase postúpenia. Namietala, že zo žiadnej listiny, ktorú žalobca predložil nevyplýva, ako bolo naložené s jej platbou vo výške 2.891,-eur, ktorú žalobca nerozporoval a je preukázané, že táto platba odišla, nakoľko to jasne vyplýva z úverovej zmluvy, ktorú predložila.

5

SK-4Csp/61/2022

8. Súd sa oboznámil s obsahom žaloby a všetkých písomných vyjadrení strán, vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom všetkých listinných dôkazov predložených žalobcom a žalovanou, keďže vykonanie žiadneho z nich nebolo namietané ani súdom vyhodnotené ako nedôvodné či neúčelné a zistil tento skutkový stav :

9. Zo žalobcom predloženej Zmluvy o C. D. ÚVERE číslo XXX/XXXX/XXXX v ktorej ako veriteľ je označená OTP Banka Slovensko, a.s. súd zistil, že v jej úvodnej časti sú uvedené osobné údaje o žalovanej ako dlžníkovi, potom nasleduje článok I. kde je uvedené, že na základe žiadosti dlžníka sa banka zaväzuje za podmienok dohodnutých v tejto zmluve poskytnúť v prospech dlžníka klasický spotrebiteľský úver v sume 3.200,-eur, na úverovom účte vedenom v Banke a dlžník sa zaväzuje, že úver použije dohodnutým spôsobom na dohodnutý účel, že poskytnutý úver banke vráti, zaplatí úrok, príslušenstvo a poplatky podľa tejto zmluvy za nižšie uvedených podmienok. V ďalšej časti článku I zmluvy (bod 2) je uvedené, že úver je poskytovaný za pevnú úrokovú sadzbu vo výške 17,50 % p.a., že poskytovaný je na účel splatenia úveru (bod 3), že ročná percentuálna miera nákladov je 19,62 % (bod 4) a že celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť, vypočítaná na základe údajov platných v čase uzatvorenia tejto zmluvy je 5.586,44 eur (bod 5). V článku III zmluvy je uvedené, že peňažné prostriedky z úveru budú použité na predčasné splatenie úveru vo VÚB banke a.s. v zmysle aktuálneho zostatku a zostatok bude bezúčelovo prevedený na účet žiadateľa. Splácanie úveru bolo dojednané v článku IV Zmluvy tak, že žalovaná bola povinná splatiť banke istinu úveru spolu s úrokmi v mesačných anuitných splátkach tak, že prvú splátku vo výške 66,74 eur zaplatí dňa 23.07.2014, ďalej splátky č.2 až 82 vo výške 66,74 eur že bude platiť v 23.deň v mesiaci a splátku č.83 zaplatí vo výške 65,54 eur, a to dňa 23.05.2021, čo je deň konečnej splatnosti úveru. Podľa článku VII bod 2 písm. e) Zmluvy pri podstatnom porušení zmluvných povinností bola banka oprávnená vyhlásiť úver (alebo jeho časť) za splatný vrátane úrokov a poplatkov jednorazovo pred termínom splatnosti s tým, že dlžník bude povinný vrátiť úver s úrokmi, poplatkami a príslušenstvom najneskôr do 10 kalendárnych dní od dňa doručenia oznámenia o vyhlásení úveru za splatný (čl.VII bod 5 Zmluvy).

10. Žalobca tvrdil, že pre nesplácanie úveru žalovanou bol úver po neúspešnej poslednej výzve na úhradu omeškaných úverových splátok s upozornením na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti pohľadávky z dôvodu neplatenia predčasne zosplatený a pohľadávka veriteľa následne na základe zmluvy o postúpení pohľadávok (nachádzajúcej sa na č.l. 10 až 14 spisu) postúpená na žalobcu.

11. Z Listu označeného ako „Vyhlásenie úveru za predčasne splatný“ zo dňa 23.08.2020 súd zistil, že OTP Banka Slovensko, a.s. ním žalovanej oznámila, že vzhľadom na vzniknutý nedoplatok vo výške 562,65 eur v súlade s príslušnými ustanoveniami zmluvy banka vyhlasuje predčasnú splatnosť úveru vrátane úrokov a poplatkov so zostatkom 1.201,31 eur a vyzvala ju na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom.

12. Žalobou uplatnený nárok žalobca právne odôvodnil tak, že jedná sa o nárok na vrátenie spotrebiteľského úveru. Keďže pôvodný veriteľ bol bankou, obchodnou spoločnosťou, ktorej jedným z predmetov podnikania (činnosti) zapísaným v obchodnom registri bolo poskytovanie úverov, pričom v zmluve aj priamo je uvedené, že sa jednalo o spotrebiteľský úver, niet pochýb, že žalobou uplatňuje sa

právo zo spotrebiteľskej zmluvy o spotrebiteľskom úvere a súd pri právnom posúdení uvedenej zmluvy a z nej uplatnených nárokov vychádzal z ustanovení

6

SK-4Csp/61/2022

zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia zmluvy ako aj zo všeobecnej úpravy spotrebiteľských zmlúv v Občianskom zákonníku (§ 52 a nasl.).

13. Žalobca v spore tvrdil, že pohľadávku z úverovej zmluvy voči žalovanej nadobudol postúpením, pričom ako na dôkaz odvolával sa na zmluvu o postúpení pohľadávok, prílohu k tejto zmluve s identifikáciou postúpenej pohľadávky a ako dôkaz predložil tiež oznámenie o postúpení pohľadávky zo dňa 27.08.2021 s doručenkou.

14. Súd na základe výsledkov vykonaného dokazovania žalobu mal za nedôvodnú v celom rozsahu a preto ju zamietol. Podľa názoru súdu neboli v spore preukázané zákonné podmienky postupiteľnosti pohľadávky banky a aktívna vecná legitímácia žalobcu, teda platné postúpenie pohľadávky voči žalovanej, či čo i len jej časti na žalobcu. Už z uvedeného dôvodu súdu neostávalo iné, než žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietnuť. Aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu súd musí skúmať vždy, ex offo, aj bez námietky žalovanej.

15. Vzhľadom na skutočnosť, že veriteľom s ktorým žalovaná uzavrela úverovú zmluvu na základe ktorej mala vzniknúť žalovaná pohľadávka nebol žalobca ale banka- OTP Banka Slovensko a.s. a vzhľadom na tvrdenie žalobcu, že pohľadávka voči žalovanej bola mu ešte pred podaním žaloby postúpená zmluvou o postúpení pohľadávok, základnou otázkou pre rozhodnutie, ktorú bolo nevyhnutné vyriešiť skôr než by súd pristúpil k samotnému posúdeniu výšky nároku a jeho súdnej vymáhateľnosti bolo vyriešiť si otázku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. Zodpovedanie uvedenej otázky súdom je nevyhnutné vždy, a to ex offo, teda aj bez námietky a bez ohľadu na postoj žalovaného, teda bez ohľadu na to, či sám žalovaný nárok voči nemu uplatnený sporí alebo nie (k tomu podporne pozri napr. rozsudky Krajského súdu v Prešove sp.zn.21Co/83/2017 alebo 18Co/101/2017 z ktorých cit.“ Súd prvej inštancie správne preskúmaval vecnú legitímáciu, či už aktívnu (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnu (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného), ktorá je imanentnou súčasťou civilného procesu (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. 6. 2010, sp. zn. 2Cdo 205/2009). V opačnom prípade by išlo o zjavný exces v postupe konajúceho súdu, ktorý pri opomenutí vyriešiť kardinálnu otázku, akou je otázka existencie vecnej legitímácie, k zodpovedaniu ktorej je konajúci súd ex offo viazaný, by bolo protirečenie obsahu základného práva na súdnu ochranu garantovaného čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj obsahu práva na spravodlivé súdne konanie garantovaného čl. 6 ods. 1 dohovoru.- (nález Ústavného súdu SR zo 16. decembra 2014, sp. zn. III. ÚS 266/2014.“

16. Vzhľadom na výslovnú, jasnú, jednoduchú a zrozumiteľnú zákonnú úpravu zákonných podmienok postupiteľnosti pohľadávky banky zo spotrebiteľského úveru a skutočnosť, že aktívnu vecnú legitímáciu súd musí skúmať vždy, a to ex offo je povinnosťou každého žalobcu domáhajúceho sa žalobou nárokov postúpených mu bankou preukázať splnenie podmienok postupiteľnosti pohľadávky. Teda označiť a pripojiť dôkazy na preukázanie splnenia týchto zákonných podmienok. Táto skutočnosť je samozrejماً, jasná a všeobecne známa, nejde o žiadne prekvapivé právne posúdenie, postup, či prekvapivý názor súdu (podporne vid' napr. aktuálne rozsudky Krajského súdu Prešove sp.zn.3CoCsp/11/2021 alebo 7CoCsp/38/2020. Podľa rozsudku Krajského súdu v Prešove sp.zn.7CoCsp/38/2020 otázka „či na základe tejto zmluvy o postúpení pohľadávok došlo k platnému postúpeniu pohľadávky uplatňovanej v konaní na žalobcu, už nie je otázka skutkových tvrdení strán, ale otázka právneho posúdenia veci. Ide pritom o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci,„

7

SK-4Csp/61/2022

17. Zákonná úprava postúpenia pohľadávky bankou alebo pobočkou zahraničnej banky je obsiahnutá v zákone č.483/2001 Z.z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o bankách“) ako osobitná úprava (lex specialis) pred všeobecnou úpravou (lex generalis) o postupovaní pohľadávok v §§ 524 až 530 Občianskeho zákonníka. Zákonné predpoklady pre platné postúpenie pohľadávky banky, ktoré museli byť splnené v čase postúpenia pohľadávky upravené ku dňu, kedy malo dôjsť k postúpeniu pohľadávky (teda ku dňu 23.08.2021) §

92 ods.8 zákona o bankách. Podľa tohto zákonného ustanovenia ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu.87ac) ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu.87ad) Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

18. V zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR 8/2018 bol pod číslom R 60/2018 publikovaný judikát so záverom, cit. „Ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách neupravuje len ochranu bankového tajomstva, ale tiež práv klienta v súvislosti s postúpením pohľadávky. Postúpenie pohľadávky banky, ku ktorému došlo v rozpore s týmto ustanovením, je neplatný právny úkon.“ Vzhľadom na uvedené a tiež z dôvodov, ktoré súd rozvedie ďalej nemôžu byť podľa názoru súdu žiadne pochybnosti, že zákonom o bankách sú odchylné od všeobecných pravidiel o postúpení pohľadávky v Občianskom zákonníku sprísnené pravidlá pri postupovaní pohľadávok z bánk na iné subjekty. Pre platné postúpenie pohľadávky banky tak musia byť kumulatívne splnené všetky podmienky upravené v § 92 ods.8 zákona o bankách, pričom predovšetkým a najmä pohľadávka, alebo jej časť môže byť postúpená bankou len vtedy, ak je splatná a to až po predchádzajúcej písomnej výzve banky, a ak klient napriek nej nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní je v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku.

19. V súvislosti so svojim názorom, že ust.§ 92 ods.8 zákona o bankách normuje podmienky platnosti postúpenia pohľadávky súd dáva do pozornosti rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 28.3.2018 sp.zn.7Cdo/26/2017. V zmysle uvedeného rozhodnutia totiž podmienky podľa § 92 ods.8 vety prvej zákona o bankách, za splnenia ktorých môže banka postúpiť svoju pohľadávku inému subjektu, sú z povahy veci podmienkami, bez splnenia ktorých k postúpeniu prísť nesmie (je zakázané). Nerešpektovanie takejto úpravy má potom za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor so zákonom (§ 39 OZ).

8

SK-4Csp/61/2022

20. Nedodržaním zákonných podmienok postúpenia bankovej pohľadávky v spotrebiteľských veciach sa preto takéto postúpenie dostáva do rozporu s dikciou zákona s priamym dopadom na platnosť právneho úkonu. Prezumpcia znalosti predpisov zverejnených v zbierke zákonov pritom vylučuje dobromyseľnosť postupníka, nehovoriac o tom, že v tu súdenom spore postupníkom je obchodná spoločnosť špecializujúca sa práve na hromadné vymáhanie postúpených pohľadávok, ako je súdu známe z jeho činnosti.

21. S poukazom na vyššie uvedené žalobe žalobcu nemohlo byť vyhovené už len preto, lebo žalobca nepreukázal zákonné podmienky postupiteľnosti bankovej pohľadávky v zmysle vyššie citovaného § 92 ods.8 zákona o bankách. Žalobca nepreukázal relevantnú písomnú výzvu banky tak, ako ju má na mysli § 92 ods.8 zákona o bankách.

22. Žalobca na pojednávaní potom, čo súd v rámci predbežného právneho posúdenia veci uviedol, že bude skúmať, či sú splnené zákonné podmienky postupiteľnosti pohľadávky banky v zmysle § 92 ods.8 zákona o bankách uviedol, že tie tú splnené sú, pričom poukázal na písomnú výzvu pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti spolu s doručenkou, vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru s doručenkou a oznámenie o postúpení pohľadávky spolu s doručenkou.

23. Uvedené výzvy však splnenie zákonných podmienok postupiteľnosti pohľadávky banky nepreukazujú, lebo obsahom ani účelom nie sú výzvou v zmysle § 92 ods.8 Zákona o bankách. Išlo len o upozornenie žalovanej na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru a oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru, teda o úkony vyžadované v ust. § 53 ods.9 Občianskeho zákonníka na to, aby bolo možné úver predčasne zosplatiť. Uvedené výzvy majú náležitosti upozornenia v zmysle § 53 ods.9 Občianskeho zákonníka, resp. oznámenia o predčasnem zosplatnení úveru bankou a nemajú náležitosti písomnej výzvy banky podľa § 92 ods.8 Zákona o bankách, čo je logické, keďže sledovalo sa týmito úkonmi niečo úplne iné ako výzva v súvislosti s postúpením pohľadávky, ku ktorému malo dôjsť až rok po vyhlásení úveru za predčasne splatný. Tzv. posledná výzva pred zosplatnením zo dňa 30.07.2020, na ktorú sa žalobca odvolával výzvou v zmysle § 92 ods.8 zákona o bankách nemôže byť už len preto, že žalovaná v nej bola vyzývaná na úhradu sumy len 547,11 eur ako nedoplatku na splátkach v čase, keď ešte neskôr postupovaná pohľadávka ani nebola splatná. Keďže postúpiť možno len pohľadávku banky, ktorá je splatná, tak logicky aj výzva v zmysle § 92 ods.8 Zákona o bankách má sa týkať už splatnej pohľadávky.

24. Účelom zákona bolo po výzve banky poskytnúť klientovi 90 dňovú ochrannú lehotu, v rámci ktorej môže zvrátiť cesiu pohľadávky banky tým, že ešte pred postúpením uhradí omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane príslušenstva s výnimkou prípadu, kedy by šlo o tak povediac „notorického neplatiča“ ktorého omeškanie by v súhrne presiahlo jeden rok (§ 92 ods.8 veta druhá, časť za bodkočiarkou). Ak by zákonodarca daným vyjadrením v § 92 ods.8 zákona o bankách (v prvej vete) nezamýšľal poskytnutie 90 dňovej ochrannej lehoty klientovi banky na zvrátenie postúpenia pohľadávky, potom by druhá veta predmetného ustanovenia (a to tak jej časť pred bodkočiarkou ako aj za ňou) nedávala zmysel. Preto výzvou v zmysle tohto ustanovenia nemôže byť akákoľvek výzva/upomienka uskutočnená kedykoľvek v priebehu trvania úverového vzťahu (tu boli dané výzvy na ktoré sa žalobca odvolával vyhotovené rok a viac pred postúpením pohľadávky), ale musí to byť výzva na úhradu už splatnej pohľadávky, ktorá sa následne má postúpiť. Keďže cieľom zákonodarcu bola ochrana spotrebiteľa a poskytnutie mu poslednej možnosti úhrady dlhu a tak odvrátenie postúpenia

9

SK-4Csp/61/2022

pohľadávky mimo bankový dohľad, potom absolútne nemôže obstať výklad, ktorý by za výzvu považoval akúkoľvek upomienku, či výzvu, aj spreď niekoľkých rokov a aj len vo vzťahu k určitej splátke či splátkam. Osobitná, samostatná úprava v § 92 ods.8 zákona o bankách by inak bola úplne zbytočná, keďže splatnej pohľadávke takmer vždy prechádza nejaká výzva na plnenie/či upozornenie (§ 53 ods.9 Občianskeho zákonníka). Koniec koncov, vzhľadom na jasnú úpravu v § 92 ods.8 Zákona o bankách pre banky nemôže byť žiaden problém v prípade, že hodľajú svoje pohľadávky postúpiť realizovať výlučnú a samostatnú písomnú výzvu banky v zmysle § 92 ods.8 zákona o bankách, preto nemožno v žiadnom prípade akceptovať výzvy, ktorými sa sleduje niečo úplne iné (predčasné zosplatnenie úveru), kde toto je ich hlavným obsahom a zároveň predmetom pozornosti adresáta a kde sa len pomimo spomína aj možnosť postúpenia pohľadávky, a to v čase rok a viac pred postúpením.

25. Preto pre úplnosť súd uvádza, že hoci tu predložené výzvy označené ako „Posledná výzva pred zosplatnením“ a „Vyhlásenie úveru za predčasne splatný“ obsahujú všeobecnú stručnú konštatáciu, že v prípade že nedôjde k úhrade banka využije všetky práva vyplývajúce jej zo zmluvy, resp. z právnych predpisov na uspokojenie svojej pohľadávky „vrátane jej postúpenia na inú osobu“, i tak v žiadnom prípade nemôže ísť o výzvy v zmysle § 92 ods.8 zákona o bankách, pričom žiadnu inú písomnú výzvu žalovanej spreď postúpenia pohľadávky s dokladom o doručení/doručovaní žalobca súdu nepredložil.

26. K uvedenému súd uvádza, že rozhodovacia prax všeobecných súdov v minulosti nebola jednotná v názore, či ustanovenie § 92 ods.8 zákona o bankách predpokladá osobitnú výzvu banky klientovi, že je v omeškaní so splnením čo i len časti peňažného dlhu alebo či je za takúto výzvu možné považovať aj výzvu realizovanú podľa ustanovenia § 53 ods.9 Občianskeho zákonníka, resp. oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru za predpokladu, že ich obsahom bola výzva dlžníkovi na zaplatenie (nakoľko pre platné zosplatnenie pohľadávky museli byť kumulatívne splnené dve podmienky - omeškanie dlžníka so zaplatením splátky minimálne 3 mesiace a písomné upozornenie dlžníka v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva).

27. Nakoľko sa za súčasť ustálenej judikatúry považuje až názor opakovane vyjadrený Najvyšším súdom Slovenskej republiky (viac v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3Cdo/88/2017 zo dňa 19.03.2018 publikovaného v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej

republiky pod R 65/2018) a tento v dvoch aktuálnych rozhodnutiach – v rozsudku sp.zn. 2Cdo/266/2020 zo dňa 31.3.2022 a v uznesení sp.zn. 4Cdo/75/2020 zo dňa 27.10.2022 – vyslovil, že ustanovenie § 92 ods.8 zákona o bankách predpokladá „výlučnú a samostatnú písomnú výzvu banky“, nemohol súd za účelom preukázania splnenia podmienok podľa ustanovenia § 92 ods.8 zákona o bankách za takú výzvu akceptovať veriteľom realizovanú výzvu podľa ustanovenia § 53 ods.9 Občianskeho zákonníka či vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, napriek tomu, že žalobca preukázal ich doručenie a že tieto obsahovali všeobecné konštatovanie o možnosti postúpenia pohľadávky.

28. Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku sp.zn. 2Cdo/266/2020 zo dňa 31.3.2022

v konkrétnostiach uviedol, že z ustanovenia § 92 ods.8 zákona o bankách vyplýva „reťazec úkonov, ktoré musia byť naplnené, aby mohlo dôjsť k postúpeniu pohľadávky. Prvý takýto úkon je písomná výzva banky klientovi, že je v omeškaní s o splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke. Z obsahu oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti síce sekundárne vyplýva, že žalovaní sú pre prípad porušenia v omeškaní so splatením splátky úveru, ktoré trvá

10

SK-4Csp/61/2022

viac ako 3 mesiace, avšak primárne je predmetom tejto výzvy oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru. Obsah ustanovenia § 92ods. 8 veta prvá zákona o bankách predpokladá výlučnú a samostatnú písomnú výzvu banky, že je jej klient v omeškaní so splnením čo len časti svojho záväzku. Skrz spotrebiteľského charakteru dojednanej

zmluvy o úvere nemožno prisvedčiť oznámeniu o mimoriadnej splatnosti úveru aj charakter výzvy v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách.“

29. Súd vychádzajúc z citovaného rozhodnutia, na ktoré odkazuje aj uznesenie sp.zn.

4Cdo/75/2020 zo dňa 27.10.2022, dospel k záveru, že ustanovenie § 92 ods.8 zákona o bankách predpokladá pre platné postúpenie pohľadávky banky na iný subjekt osobitnú výzvu banky klientovi, že je v omeškaní so splatením čo i len časti svojho peňažného záväzku; touto výzvou nie je (nemôže byť) výzva banky podľa ustanovenia § 53 ods.9 Občianskeho zákonníka ani oznámenie o vyhlásení úveru za predčasne splatný; tieto predpoklad samostatnej výzvy podľa ustanovenia § 92 ods.8 zákona o bankách nespĺňajú. Na podporu svojho záveru súd poukazuje napr. aj na aktuálny rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn.11CoCsp/11/2023, ktorý sa týka žalobcu, pričom išlo o spor, kde bolo rovnako posudzované postúpenie pohľadávky OTP Banky Slovensko, a.s. z rovnakej zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 23.08.2021 s rovnakým záverom o nesplnení náležitostí § 92 ods.8 Zákona o bankách výzvami v zmysle § 53 ods.9 Občianskeho zákonníka, ku ktorému dospel aj tunajší súd. Rovnako súd do pozornosti žalobcu dáva jeho samého sa týkajúci rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.7CoCsp/43/2022.

30. Z vyššie uvedeného potom vyplýva, že podmienka pre platné postúpenie pohľadávky banky v zmysle ustanovenia § 92 ods.8 zákona o bankách splnená nebola. Žalobca existenciu takejto výzvy netvrdil, ani ju spolu s inými listinnými dôkazmi v priebehu konania nepredložil. Strana sporu pritom nesie zodpovednosť za výsledok sporu; musí preto zvážiť, ktoré dôkazy predloží, resp. ak ich nepredloží, musí si byť vedomá, vzhľadom na koncentráciu konania, následkov spojených s nepredložením dôkazov.

31. Postúpenie pohľadávky banky (právneho predchodcu žalobcu) na žalobcu je v dôsledku uvedeného v zmysle ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka absolútne neplatným právnym úkonom pre rozpor so zákonom, dôsledkom čoho je skutočnosť, že žalobcovi v tomto konaní aktívna vecná legitimácia nesvedčí. Žalobca nepreukázal splnenie zákonných podmienok postupiteľnosti bankovej pohľadávky, nepreukázal riadnu písomnú výzvu banky v zmysle § 92 ods.8 Zákona o bankách a jej riadne doručenie žalovanej, preto nemožno mať pohľadávku na žalobcu za postúpenú platne.

32. Pokiaľ ide o predložené oznámenie o postúpení pohľadávky, tak k tomu súd uvádza nasledovné. Súdu je dobre známe rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obo/210/2001, podľa ktorého relevantné oznámenie postupcu dlžníkovi o postúpení pohľadávky bez ďalšieho zakladá aktívnu legitimáciu postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky. Avšak toto rozhodnutie je tu nepoužiteľné, lebo týkalo sa postúpenia pohľadávky pri zmluve o dielo v obchodnom záväzkovom vzťahu a nie postúpenia pohľadávky banky na nebankový subjekt v spotrebiteľskom vzťahu v nadväznosti na posudzovanie dodržania zákonných podmienok § 92 ods.8 zák. o bankách. Koniec koncov, rovnaký názor k uvedenej otázke zaujal aj Najvyšší súd SR v už spomínanom rozhodnutí sp.zn.1Cdo/147/2017 v ktorom vo vzťahu k uvedenému judikátu uviedol, že jeho závery v súčasnosti nie je možné aplikovať v oblasti spotrebiteľského práva, ktoré spočíva na diametrálne odlišných (až protichodných) princípoch ako právo

11

SK-4Csp/61/2022

obchodné. Podľa Najvyššieho súdu uvedený judikát primárne rozoberá notifikačnú povinnosť (denunciáciu) s dôrazom na to, ako vplýva toto oznámenie (táto právna skutočnosť) na zmenu v obsahu záväzku vo vzťahu k dlžníkovej povinnosti plniť v obchodnoprávnom spore. Tu však treba mať na zreteli, že uvedený judikát nevyklučuje (a ani nemôže) možnosť súdneho prieskumu platnosti zmluvy o postúpení pohľadávky, najmä v prípade, keď samotná právna úprava postúpenia pohľadávky podľa OZ obsahuje ustanovenia o zákaze postúpenia (§ 525 OZ). Je preto logické, že ak bola postúpená pohľadávka v rozpore so zákonom, nemožno uvedené konvalidovať ani včasným a riadnym oznámením o postúpení pohľadávky dlžníkovi.

33. Žaloba tak musela byť zamietnutá bez ďalšieho, keďže žalobca nepreukázal svoju aktívnu vecnú legitimitáciu. Súd len pre úplnosť uvádza, že navyše má za dôvodné aj tvrdenie žalovanej o bezúročnosti a bezpoplatkovosti predmetného úveru pre nepreukázanie náležitého, so zákonom súladného skúmania bonity žalovanej. To vzhľadom na skutočnosť, že poskytnutá suma úveru bola 3.200,-eur a žalobca nepoprel skutkové tvrdenie žalovanej z vyjadrenia zo dňa 13.12.2022, že zaplatila spolu 4.535,12 eur znamená, že ani neexistovala pohľadávka voči žalovanej, ktorú by banka mohla na žalobcu postúpiť. Žalobca tvrdenie žalovanej o preplatení istiny úveru nepoprel. Na účinné popretie by sa tu v zmysle § 151 ods.2 CSP vyžadovalo vlastné tvrdenie žalobcu o celkovo žalovanou uhradenej sume, ktoré žalobca počas celého konania neuviedol, preto súd v zmysle § 151 ods.1 CSP považoval za nesporné skutkové tvrdenie žalovanej, že uhradila sumu 4.535,12 eur, čím istinu úveru preplatila.

34. Podľa § 7 ods.1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy- 26.05.2014 (ďalej len „ZoSÚ“) veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

35. Podľa § 7 ods.2 ZoSÚ spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

36. Podľa § 11 ods.2 ZoSÚ ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov.

37. Výsledky vykonaného dokazovania priviedli súd v danom prípade k záveru, že je potrebné vychádzať z fikcie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru s poukazom na § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. V zmysle danej právnej úpravy je totiž veriteľ povinný pri poskytnutí spotrebiteľského úveru riadne zistiť bonitu klienta, teda či klient bude schopný splácať úver. Či veriteľ túto povinnosť riadne a v súlade so zákonom splnil musí súd rozhodujúci o žalobe veriteľa o plnenie zosplatennej istiny, úrokov a ostatného príslušenstva z úveru skúmať vždy.

Túto schopnosť veriteľ posudzuje predovšetkým na základe údajov o príjmoch a výdavkoch tak, ako sa to aj uvádza v § 11 ods. 2. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti klienta je teda kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, z ktorej bude schopný úver splácať. Cieľom zákonodarcu bolo zamedziť zadlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne uhrádzať. Z textu zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu so spotrebiteľom uzavrie si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver alebo údajmi z príslušných databáz. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie vyhodnotiť a overovať a za dostatočné sa považujú iba také informácie, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Pokiaľ však veriteľ takto nepostupuje, zákonodarca jasne zdefinoval

jeho počínanie ako hrubé porušenie povinnosti a z toho vyvodil sankciu vo forme bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

38. Vychádzajúc zo žalobcom predložených dôkazov súd konštatuje, že v danom prípade veriteľ poskytol žalovanej úver, pričom žalobca nepreukázal, žeby mal riadne zistenú a preverenú výšku jej príjmov, výdavkov, rodinný stav (§ 11 ods.2 ZoSÚ). Súd sa nestotožňuje s tvrdením žalobcu v jeho vyjadrení zo dňa 02.11.2023, že ak nahliadol do úverového registra, nemohlo dôjsť k porušeniu povinnosti veriteľa a že zákon nestanovuje kumulatívne naplnenie predpokladov v § 11 ods.2 ZoSÚ. K tomu treba uviesť, že hoci si v zásade každý veriteľ môže rôzne upraviť svoje podmienky pre poskytnutie úveru a je len na ňom, akú mieru podnikateľského rizika je ochotný v tejto súvislosti podstúpiť, nič to nemení na tom, že vždy a za každých okolností musí byť splnený minimálny zákonom predpísaný štandard posúdenia bonity spotrebiteľa, pričom zákon v § 11 ods.2 ZoSÚ za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom nevykonanie čo i len jedného z týchto postupov znamená hrubé porušenie odbornej starostlivosti (k tomu pozri rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 10.03.2020 sp.zn.3Co/153/2019, najmä bod 17 odôvodnenia rozsudku).

39. Žalobca predložil ako dôkazy k skúmaniu bonity len listiny- dáta dopytu SRBI (Spoločného registra bankových informácií), kde je okrem iného k žalovanej uvedené „rizikový produktový profil, vysoká čiastka prekročenia limitu za posledných 12 mesiacov“, Informácie o úvere a žiadosť o poskytnutie úveru.

40. Ako údaj o príjme žalovanej je v žiadosti o úver a v čestnom vyhlásení žalovanej uvedená suma 800,-eur, pričom v žiadosti o úver je uvedené, že žalovaná je dôchodca. Žalobca nepredložil žiaden dôkaz, ani netvrdil, žeby deklarovaný príjem žalovanej (výšku dôchodku) akokoľvek preveril (prostredníctvom Sociálnej poisťovne, alebo vyžadovaním potvrdenia o výške dôchodku a podobne). Nie je možné vychádzať len z tvrdení, či čestného prehlásenia spotrebiteľa, ak tieto nie sú podopreté konkrétnymi podkladmi a nestačí mať preukázaný len príjem spotrebiteľa, lebo zákon jasne hovorí o preverení údajov nielen o príjme, ale aj o výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa, čo tu žalobca nepreukázal, že náležite preveril. Ak žalobca chcel presvedčiť súd, že veriteľ náležite preveril príjmy a výdavky žalovanej, bol povinný predložiť či označiť dôkazy, či už z interných alebo externých zdrojov, z ktorých pri tomto preverení vychádzal, čo neurobil. Nemožno predsa absolútne hovoriť o odbornej starostlivosti, ak sa veriteľ uspokojí s „čestným prehlásením“ o výške dôchodku v situácii, že

o úver žiada zadĺžená dôchodkyňa s rizikovým produktovým profilom, potom, čo jej podľa dopytu do SRBI bolo 5 úverov odmietnutých, pričom bez ďalšieho veriteľ akceptuje údaj o výške jej dôchodku 800,-eur, hoci je z verejne ľahko dostupných zdrojov všeobecne známe, že v roku 2014 priemerná výška mesačne vyplácaného sólo starobného dôchodku v SR bola len 400,20 eur (viď webové sídlo Štatistického úradu SR). Je nepochybné, že údaj o výške dôchodku 800,-eur absolútne nezodpovedal skutočnosti (ešte aj v roku 2019 bol dôchodok žalovanej podľa potvrdenia na č.l.51 spisu vo výške menej ako 400,-eur), pričom práve preto, aby nedochádzalo k zadlžovaniu spotrebiteľov, ktorí ak žiadajú o úver logicky môžu byť motivovaní údaje skresliť zákon uložil veriteľom, aby poskytnuté údaje náležite, s odbornou starostlivosťou preverili a preto sa banka nemôže zbaviť zodpovednosti za nedodržanie tejto povinnosti s poukazom na „čestné vyhlásenie“ spotrebiteľa. Paradoxne žalobca na jednej strane tvrdí (viď jeho písomné vyjadrenie zo dňa 02.11.2023), že pokiaľ ide o výdavky spotrebiteľa, postačuje vychádzať z paušálnej sumy a že z dôvodu zachovania transparentnosti nie je žiadané preukazovanie konkrétnych výdavkov, napr. na bývanie, telefón, lebo by spotrebiteľ mohol zatajovať výdavky na zlepšenie svojej platobnej kapacity, ale na druhej strane, pokiaľ ide o mimoriadne dôležitý údaj o výške príjmu spotrebiteľa, tu už mu možná snaha spotrebiteľa o „zlepšenie platobnej kapacity“ absolútne neprekáža a uspokojí sa s ničím nepreukázaným tvrdením spotrebiteľa o výške príjmu. Ak sa veriteľ uspokojí len s tvrdením žalovanej, je to nepostačujúce, keďže nejde o náležité preverenie bonity. Žalobca preto podľa názoru súdu nepreukázal náležité a riadne preverenie príjmov a výdavkov a rodinného stavu žalovanej, hoci to zákon jasne vyžadoval. Súd preto má za to, že došlo k hrubému porušeniu povinnosti veriteľa zistiť konkrétnu výšku príjmov, výdavkov, nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa. Odborná starostlivosť jasne predpokladá, aby údaje, ktoré dlžník veriteľovi uviedol,

veriteľ overil, resp. dlžník objektívne podložil (podporne vid' napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.19Co/130/2019).

41. Zo žalobcom predložených listín nevyplýva, aké mala žalovaná výdavky na bývanie, domácnosť, na živobytie, na lieky... Žalobca neuniesol dôkazné bremeno, pokiaľ ide o skúmanie pravidelných výdavkov žalovanej pred uzavretím uvedenej úverovej zmluvy. Skúmanie výdavkov len nahliadnutím do databáz banky a úverových registrov (predložený výpis z bankového registra, ktorý predložil žalobca) nie je dostatočné. Tieto databázy nemôžu dať úplný obraz o výdavkoch klienta, keďže medzi tie možno zaradiť aj bežné mesačné výdavky súvisiace s domácnosťou. Pokiaľ veriteľ nepozná celkový objem výdavkov klienta, nemôže urobiť záver o tom, či klient je alebo nie je schopný splácať požadovaný úver.

42. Súd v tejto súvislosti poukazuje napr. na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.22CoCsp/30/2022, body 25 a nasl. odôvodnenia, kde rovnako bol prijatý záver že žalobca nepreukázal, že pri overovaní bonity mal k dispozícii dostatočné údaje o príjmoch a výdavkoch dlžníkov čo vedie k záveru, že pri posudzovaní žiadosti o úver nemal k dispozícii všetky relevantné údaje a za tohto stavu je potrebné konštatovať, že žalobca nepreukázal splnenie povinnosti uloženej mu v § 7 ods.1 ZoSÚ.

43. V tu súdnej veci, za situácie, ak žalovaná v čase poskytnutia tohto úveru už mala úvery a rizikový profil mal veriteľ venovať mimoriadnu pozornosť skúmaniu jej bonity, hlavne príjmu a výdavkom, najmä ako si ako príjem uviedla už na prvý pohľad ťažko uveriteľný údaj.

44. Podľa rozsudku Krajského súdu v Prešove sp.zn.13CoCsp/39/2020 „Vykonanú lustráciu v rámci zisťovania bonity žalovanej jednotlivými reportmi nemá veriteľ vyhodnocovať

14

SK-4Csp/61/2022

iba z pohľadu, či spotrebiteľ je zadlžený, ako je zadlžený, resp. či niektoré z predchádzajúcich záväzkov prestal neoprávnene splácať. Z vykonaných lustrácií a získaných reportov je povinný veriteľ vyhodnotiť aj situáciu, či je vôbec v reálnych možnostiach spotrebiteľa ďalší úver (resp. navyšovaný úver) riadne splácať. Podľa toho je povinný aj jednotlivé reporty obsahovo posudzovať... V danom prípade teda možno uzatvoriť, že žalobca hrubo porušil povinnosť preverovať bonitu klienta, a to nie na základe skutočností, že by si nevyžiadal akékoľvek údaje o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa, ale, že tieto si iba vyžiadal a posúdil ich iba formálne v tej rovine, že ich získal, avšak údaje v nich nachádzajúce vôbec riadne nevyhodnocoval a takýmto konaním si iba formálne splnil povinnosť uloženú mu § 7 zákona o spotrebiteľských úveroch. Možno teda konštatovať, že žalobca pri poskytovaní úveru v zmysle § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 zároveň nepostupoval s odbornou starostlivosťou a taktiež došlo k hrubému porušeniu jeho povinností v zmysle predmetného zákonného ustanovenia čím, tak ako uviedol súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí, je potrebné úver považovať za bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch“.

45. Podľa uznesenia Krajského súdu v Prešove sp.zn.20CoCsp/39/2022 „Nateraz žalobca síce zhromaždil o žalovanom isté množstvo informácií, tieto však dostatočne nevyhodnotil. Žalobca si na základe získaných informácií nateraz nemohol vytvoriť dostatočný obraz o platobnej schopnosti žalovaného, nakoľko vôbec nepoznal výšku jeho výdavkov. Len samotné zhromaždenie informácií o klientovi, a navyše neúplné, nemožno samo o sebe považovať za náležité splnenie si povinnosti vyplývajúcej z ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ. Bez toho, aby žalobca skúmal aj iné aspekty, nemohol si utvoriť reálny obraz o majetkovej situácii žalovaného, potrebnej pre posúdenie schopnosti žalovaného splácať dlh zo zmluvy, čo sa v konečnom dôsledku aj v plnej miere naplnilo a žalovaný nebol schopný ďalej pôžičku splácať....Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom a domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný a domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver. Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje. Odvolací súd taktiež konštatuje, že žalobca nateraz neuniesol dôkazné bremeno ani pokiaľ ide o skúmanie pravidelných výdavkov žalovaného pred uzavretím uvedenej úverovej zmluvy. Skúmanie výdavkov len nahliadnutím do databáz banky a úverových registrov, nie je ani dostatočné. Tieto databázy nemôžu dať úplný obraz o výdavkoch klienta, keďže medzi tie možno zaradiť aj bežné mesačné výdavky súvisiace s domácnosťou. Pokiaľ veriteľ nepozná celkový objem výdavkov klienta, nemôže urobiť záver o tom, či klient je alebo nie je schopný splácať požadovaný úver.“

46. Súd v tejto súvislosti dodáva, že je síce pravdou, že spotrebiteľ je povinný podľa § 7 ods. 2 zákona číslo 129/2010 Z.z. poskytnúť veriteľovi úplné, pravdivé a presné údaje potrebné na posúdenie jeho schopnosti splácať úver, to však nezabavuje veriteľa povinnosti poskytnuté údaje preveriť, ako to vyplýva zo zákonného ustanovenia. Najvyšší súd Českej republiky a tiež Ústavný súd Českej republiky sa zaoberali výkladom tejto povinnosti veriteľa a dospeli k záveru, že je nedostatočné, ak veriteľ sa uspokojí len s prehlásením spotrebiteľa o jeho príjme alebo o osobných a majetkových pomeroch. Odborná starostlivosť totiž predpokladá, že údaje, ktoré dlžník uviedol si veriteľ aj overí (rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky 33Cdo/2178/2018 zo dňa 25.07.2018 alebo 33Cdo/201/2018 zo dňa 20. marca 2019). Podobne aj Ústavný súd Českej republiky vo svojom náleze III. ÚS 4129/18 zo dňa 26.02.2019 sa s

15

SK-4Csp/61/2022

týmito závermi stotožnil a uviedol, že poskytovateľ úveru má jednoznačne povinnosť preveriť spotrebiteľovu schopnosť splatiť úver. Je možné poukázať zároveň aj na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci C – 449/13 z 18.decembra 2014 vo veci Consumer Finance SA proti E. F.. Podľa tohto rozhodnutia poskytovateľ úveru má dôkazné bremeno posúdiť úveryschopnosť dlžníka spotrebiteľa na základe dostatočných informácií, ktoré sú podložené dokladmi, tým má byť zabránené, aby veritelia neposkytovali úvery nezodpovedne. Žalobca nepreukázal, že by veriteľ postupoval s riadnou odbornou starostlivosťou pri poskytovaní úveru žalovanej, keďže súdu nebol predložený žiadny dôkaz o tom, že overoval nevyhnutné mesačné výdavky žalovanej a preveril si jej tvrdenú výšku príjmu, a preto je súd toho názoru, že nastala fikcia o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru podľa § 11 ods.2 ZoSÚ.

XX. Súd sa v plnom rozsahu stotožňuje aj so závermi vyslovenými Krajským súdom v Prešove v rozhodnutí sp. zn. 6Co/171/2016 zo dňa 27.10.2016 v zmysle ktorých: „Dôsledkom podcenenia bonity je neposkytnutie ochrany veriteľovi, ktorý s hrubou nedbanlivosťou poruší povinnosť s odbornou starostlivosťou posúdiť bonitu spotrebiteľa. Odvolací súd uvádza, že v tomto smere § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. vôbec nepôsobí odradzujúco, preto je dôvodné aplikovať ustanovenie generálneho zákona – Občianskeho zákonníka, a to § 3 ods. 1 o odmietnutí ochrany pri tak závažnom porušení povinnosti veriteľa na finančnom trhu. Poskytovanie úverov a pôžičiek je veľmi vážnym predmetom podnikateľskej činnosti, pretože pri tomto nejde o odplatu platenú v hotovosti, ale o odloženú platbu beztoho, aby bolo zrejmé, čo postretne dlžníka po uzavretí zmluvy. Ak je takáto agenda obzvlášť sledovaná z dôvodu neistých pomerov, ktoré môžu nastať po poskytnutí úveru, potom musia existovať prísne nároky na vyžadovanie povinnosti konať s odbornou starostlivosťou a vyhodnotiť bonitu spotrebiteľa, keďže na rozdiel od neistých okolností po uzatvorení zmluvy je stav spotrebiteľa z pohľadu jeho osobných majetkových pomerov v čase kontraktácie spoznatelný. Ak Súdny dvor uznal ako odradzujúcu sankciu nepriznanie úrokov pri nezodpovednom prístupe dodávateľa na finančnom trhu pre porušenie konať s odbornou starostlivosťou, potom je podľa názoru odvolacieho súdu úplne eurokonformné aplikovať §3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a porušenie závažnej povinnosti veriteľa považovať za odporujúce morálke.“

48. Súd dáva do pozornosti aj článok 26 preambuly smernice Európskeho parlamentu a rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere, podľa ktorého členské štáty by mali prijať vhodné opatrenia na podporu zodpovedajúcich postupov počas všetkých fáz úverového vzťahu berúc do úvahy osobitný charakter svojho trhu s úvermi. Tieto opatrenia môžu napríklad zahŕňať poskytovanie informácií a vzdelávanie spotrebiteľov vrátane upozornení o rizikách spojených s neplnením zmluvných ustanovení týkajúcich sa splátok a s nadmernou zadlženosťou. Najmä na rozvíjajúcom sa trhu s úvermi je dôležité, aby veritelia neposkytovali

úvery nezodpovedne alebo bez predchádzajúceho posúdenia úverovej bonity a aby členské štáty vykonávali potrebný dohľad na vyvarovanie sa takému správaniu a aby stanovili potrebné opatrenia na sankcionovanie veriteľov v takýchto prípadoch. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia o kreditnom riziku uvedené v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2006/48/ES zo 14.6.2006 o začatí a vykonávaní činností úverových inštitúcií, veritelia by mali byť zodpovední za individuálne kontroly úverovej bonity spotrebiteľa. Na tento účel by mali mať možnosť využiť informácie, ktoré im poskytol spotrebiteľ nielen počas prípravy príslušnej zmluvy o úvere, ale aj počas dlhodobého obchodného vzťahu. Orgány členských štátov by tiež mohli veriteľom poskytnúť vhodné pokyny a usmernenia. Aj spotrebiteľia by mali konať obozretne a dodržiavať svoje zmluvné povinnosti.

16

SK-4Csp/61/2022

49. Aj z judikatúry Súdneho dvora EÚ jasne vyplýva povinnosť súdov skúmať pri spotrebiteľských zmluvách bonitu spotrebiteľa. Súd v tejto súvislosti poukazuje napr. na aktuálny rozsudok Súdneho dvora (druhá komora) z 5. marca 2020 vo veci C-679/2018 (OPR-Finance s.r.o. proti GK) podľa ktorého Články 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex offo existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, a vyvodiť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve, pod podmienkou, že sankcie splňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23.

50. Súd v tejto súvislosti poukazuje tiež napr. na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.19Co/130/2019 zo dňa 27.02.2020. V ňom krajský súd okrem iného uviedol, cit. „Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pre účely posúdenia splnenia povinnosti uloženej dodávateľovi v ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. nie je smerodajné, aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom žalobca pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity klienta.“

51. Súd na podporu svojich záverov poukazuje aj na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 10.03.2020 sp.zn.3Co/153/2019 týkajúci sa rovnako porušenia povinnosti skúmať náležite bonitu spotrebiteľa. Podľa záverov krajského súdu (viď bod 17 odôvodnenia rozsudku) „je nutné konštatovať, že ustanovenie § 11 ods.2 zákona č. 129/2010 Z.z. súd v súlade s požiadavkou odbornej spôsobilosti veriteľa vykladá tak, že bonita dlžníka musí byť skúmaná cez zisťovanie jeho príjmov a výdavkov ako aj jeho lustráciou cez príslušné databázy. Nevykonanie jedného z týchto postupov znamená hrubé porušenie odbornej starostlivosti. Ako vyplýva z prejednávanej veci, overenie bonity dlžníka nebolo dostatočné. Postup žalobcu bol iba formálny a nezodpovedal odbornej starostlivosti. Žalobca nemal preukázaný príjem žalovaného hodnovernými dokladmi, napriek tomu mu poskytol úver. Žalobca sa nezaujímal, aké má žalovaný výdavky na živobytie a či mu teda zostáva dostatok finančných prostriedkov na splácanie úveru. V konaní žalobca nepreukázal splnenie si povinnosti uloženej mu ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. Keďže žalobca hrubo porušil zákonom stanovenú povinnosť, v zmysle § 11 ods. 2 ZoSÚ sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov“.

XX. Koniec koncov, žalobcovi musí byť dobré známe, že totožná argumentácia, ktorou sa snažil obhájiť skúmanie bonity aj v tu súdnej veci už bola súdmi vyšších inšancií opakovane odmietnutá. Súd poukazuje napr. na konanie pred Okresným súdom Prešov sp.zn.16Csp/31/2022, kde žaloba žalobcu EOS KIS Slovensko, s.r.o. o nároku z obdobnej úverovej zmluvy OTP Banky Slovensko, a.s. bola zamietnutá pre neskúmanie bonity s odbornou starostlivosťou, keď podľa názoru súdu prvej inštancie veriteľ vôbec neskúmal výdavky na bývanie, dopravu, domácnosť, keď výdavky spotrebiteľa nepredstavujú iba splátky úverov. Žalobca v odvolaní proti rozsudku názor súdu, že dodávateľ musí analyzovať aj náklady na bývanie, domácnosť alebo nezaopatrené deti označil za spôsob vybočujúci, resp. výrazne prekračujúci rámec zákona. Argumentoval, že pokiaľ súd arbitrárne a jednostranne dopĺňa podmienky o také, ktoré zákon neuvádza, dochádza k nesprávnemu právnomu posúdeniu a neprímerane extenzívnemu výkladu zákona. Namietal, že súd prvej inštancie neuviedol, prečo by malo byť na jeho ťarchu, ak postupca vychádzal zo žalovaných

predložených údajov, ktorých poskytnutie má povinnosť vyžadovať. Krajský súd v Prešove v rozsudku sp.zn.12CoCsp/27/2022 túto odvoláciu argumentáciu žalobcu v celom rozsahu odmietol a uviedol, že „konanie by nebolo možné považovať za náležité skúmanie bonity s odbornou starostlivosťou, pretože bez toho, aby žalobca skúmal aj iné aspekty a okolnosti na strane žalovaného, ako napr. mesačné výdavky, výdavky na zabezpečovanie ubytovania, stravy, atď., teda žalobca, resp. jeho právny predchodca si nemohol utvoriť reálny obraz o majetkovej situácii žalovaného potrebnej pre posúdenie jeho schopnosti splácať dlh zo zmluvy, ako správne už poukázal súd prvej inštancie. Z uvedeného teda možno konštatovať správny záver súdu prvej inštancie o nesplnení si povinnosti žalobcom o preukázaní odbornej starostlivosti posúdenia schopnosti žalovaného splácať úver“.... K námietke žalobcu o prekročení rámca zákona skúmaním aj ďalších spotrebiteľových nákladov odvolací súd uviedol, že „spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje.

Táto povinnosť však nezavahuje veriteľa povinnosti konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom a domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Dodávateľ preto musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný a domáci rozpočet, a to ako stranu príjmov, ako aj výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver. Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje“.

53. Rovnaké závery Krajský súd v Prešove formuloval aktuálne aj vo veci žalobcu sp.zn.3CoCsp/5/2023.

54. Súd v tu prejednáwanej veci dospel k záveru, že žalobca nepreukázal, že by náležite skúmal a vyhodnotil bonitu žalovanej v zmysle § 11 ods. 2 vety druhej zákona č. 129/2010 Z.z. v kontexte s § 7 ods.1 citovaného zákona, čo spôsobilo bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. Aj z uvedeného dôvodu by preto žaloba žalobcu bola v celom rozsahu nedôvodná, keďže už len z vyčíslenia dlžnej sumy žalobcom (pri poskytnutom úvere 3.200,-eur a celkovo splatnej sume 5.586,44 eur žalobca žaluje zaplataenie sumy 1.395,66 eur) je zrejmé, že istina bezúročného a bezpoplatkového úveru už žalovanou bola vrátená a preto žaloba je nedôvodná. Vzhľadom na uvedené bolo nadbytočné sa zaoberať ostatnou obranou žalovanej spočívajúcou napríklad v tvrdení, že veriteľ mal považovať úver za uhradený už v roku 2015, kedy dňa 08.10.2015 uzavrela zmluvu o úvere s Poštovou bankou, a.s. (52 až 54 spisu) práve za účelom splatenia záväzku v OTP Banke so zostatkom úveru v tom čase vo výške 2.891,-eur, keďže na závere o nedôvodnosti žaloby by to nič nemenilo.

55. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods.1 CSP v spojení s § 262 ods.1 a 2 CSP. V danom prípade plný úspech v spore mala žalovaná, keďže žaloba proti nej bola v celom rozsahu zamietnutá, preto podľa § 255 ods.1 CSP jej vznikol nárok na priznanie plnej náhrady trov konania. Vzhľadom na uvedené súd v súlade s § 262 ods.1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodol v druhom výroku tohto rozsudku tak, že žalovaná má nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd v súlade s ust. § 262 ods.2 CSP po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od dňa jeho doručenia na Okresný súd Bardejov.

V odvolaní sa má uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka konania, ďalej sa má uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Rozsah , v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č.233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.